

Lineære transformationer i A&D

2. lektion

Martin Raussen

Department of Mathematical Sciences
Aalborg University
Denmark

6.9.2010

Uligheder

Cauchy-Schwarz $|\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}| \leq \|\mathbf{u}\| \|\mathbf{v}\|$

Trekant $\|\mathbf{u} + \mathbf{v}\| \leq \|\mathbf{u}\| + \|\mathbf{v}\|$

Ortogonalprojektion og afstand

Givet en linje l ved retningsvektor $\mathbf{v}$ og en vektor $\mathbf{u}$.

Ønskes: $\mathbf{u} = \mathbf{w} + \mathbf{z}$, $\mathbf{w} \parallel \mathbf{v}$, $\mathbf{z} \perp \mathbf{v}$.

Løsning: $\mathbf{w} = \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{\mathbf{v} \cdot \mathbf{v}} \mathbf{v}$; $\mathbf{z} = \mathbf{u} - \mathbf{w}$.

Afstand fra P i spidsen af $\mathbf{u}$ til l : $\|\mathbf{z}\| = \|\mathbf{u} - \mathbf{w}\|$.

Linearkombinationer. Spænd

Givet et antal vektorer $\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_p \in \mathbf{R}^n$.

En vektor $\mathbf{v} = c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_p\mathbf{a}_p \in \mathbf{R}^n$, $c_i \in \mathbf{R}$, kaldes en **linearkombination** af vektorerne $\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_p \in \mathbf{R}^n$.

Vektorernes **spænd** er mængden af alle deres linearkombinationer:

$$\text{Span}\{\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_p\} := \{c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_p\mathbf{a}_p \mid c_i \in \mathbf{R}\} \subset \mathbf{R}^n.$$

Eksempler:

- 1 $\mathbf{a} \neq \mathbf{0} \Rightarrow \text{Span}\{\mathbf{a}\} = \{c\mathbf{a} \mid c \in \mathbf{R}\} \subset \mathbf{R}^n$
vektorer på en **linje** gennem Origo med retning $\mathbf{a}$.
- 2 $\text{Span}\{\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2\} = \{c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 \mid c_1, c_2 \in \mathbf{R}\}$
vektorer i en **plan** med retningsvektorer $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2$
– med mindre $\mathbf{a}_1$ og $\mathbf{a}_2$ ligger på én linie.

Bemærk: en hel plan, ikke bare en oktant!

Matrix gange vektor

Definition

A en $m \times n$ -matriks, $\mathbf{x} \in \mathbf{R}^n \rightsquigarrow \mathbf{Ax} \in \mathbf{R}^m$.

$$A = [\mathbf{a}_1 \dots \mathbf{a}_n], \mathbf{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ \dots \\ x_n \end{bmatrix} \Rightarrow \mathbf{Ax} = x_1 \mathbf{a}_1 + \dots + x_n \mathbf{a}_n$$

er linearkombinationen af A s søjlevektorer $\mathbf{a}_j$ med vægte x_j .

Den i -te indgang (koefficient) i vektoren $\mathbf{Ax}$:

prikprodukt $a_{i1}x_1 + \dots + a_{in}x_n =$

$$\begin{bmatrix} a_{i1} \\ \dots \\ a_{in} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ \dots \\ x_n \end{bmatrix} \text{ mellem } A\text{s } i\text{-te rækkevektor og } \mathbf{x}.$$

Matrix gange vektor

Egenskaber

- 1 $A(\mathbf{u} + \mathbf{v}) = A\mathbf{u} + A\mathbf{v}$
- 2 $A(c\mathbf{u}) = cA\mathbf{u}$
- 3 $A\mathbf{0} = \mathbf{0}$
- 4 $(A + B)\mathbf{u} = A\mathbf{u} + B\mathbf{u}$
- 5 $O\mathbf{v} = \mathbf{0}$ for alle $\mathbf{v} \in \mathbf{R}^n$
- 6 $I_n\mathbf{v} = \mathbf{v}$ for alle $\mathbf{v} \in \mathbf{R}^n$
- 7 $A\mathbf{e}_j = \mathbf{a}_j$ – den j -te søjlevektor
- 8 $B\mathbf{w} = A\mathbf{w}$ for alle vektorer $\mathbf{w} \in \mathbf{R}^n \Rightarrow B = A$